

ΚΕΙΜΕΝΑ: ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΩ & ΓΡΑΦΩ

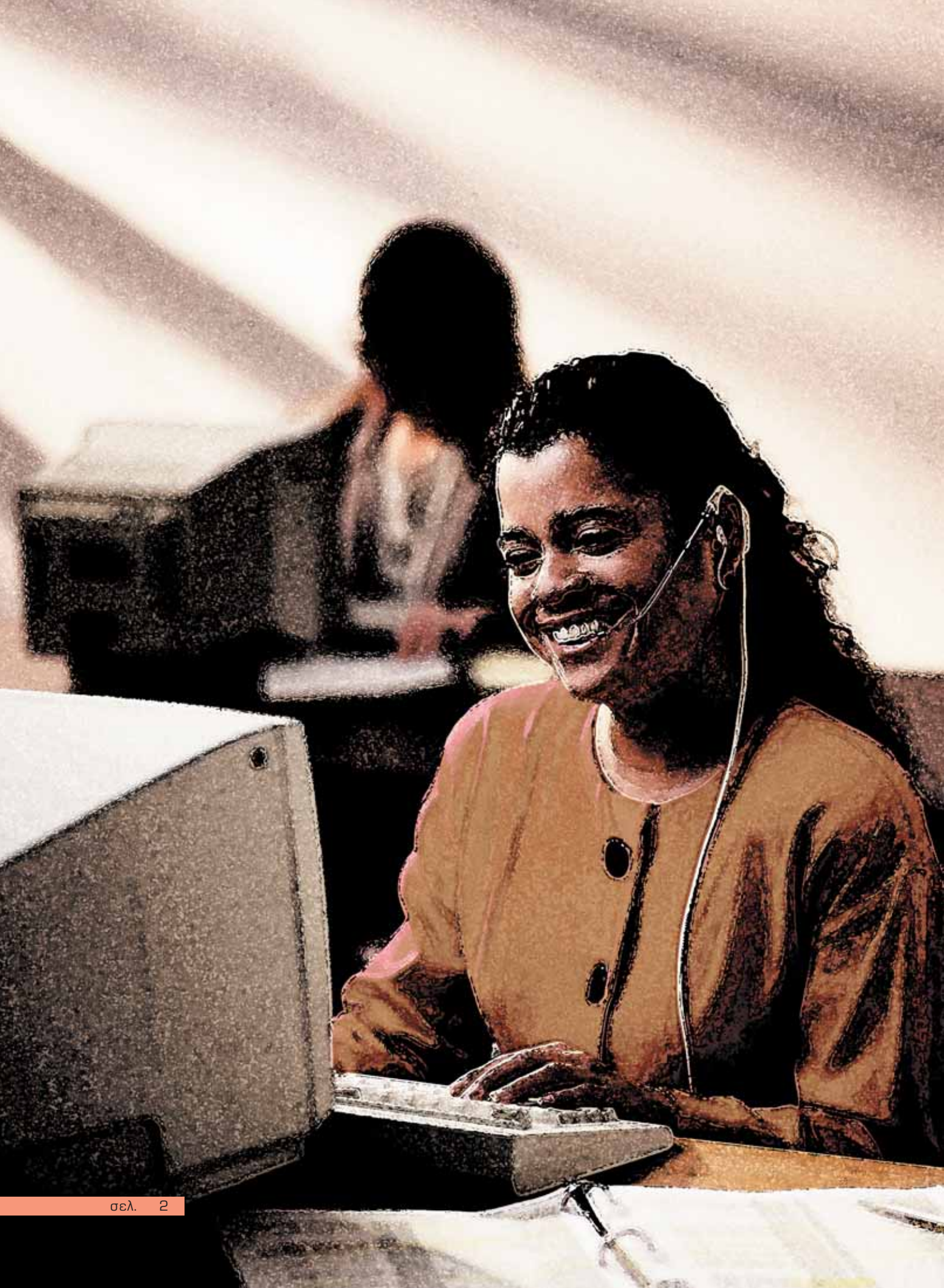
Στόχοι

Σε αυτή την ενότητα θα μάθουμε:

- για τις σπουδές και τα προσόντα που χρειαζόμαστε για να βρούμε μια δουλειά
- για τα παιδιά που δουλεύουν από μικρή ηλικία
- πώς εξηγούμε και δικαιολογούμε την άποψή μας, χρησιμοποιώντας συνδέσμους όπως *γιατί, επειδή, ώστε, για να, προκειμένου να* κτλ.
- πώς συμπληρώνουμε ένα έντυπο, μια αίτηση, δικαιολογώντας τη γνώμη μας
- πώς εξηγούμε στους άλλους ποιο επάγγελμα θα επιλέξουμε και για ποιους λόγους
- πώς συγκεντρώνουμε πληροφορίες και με βάση αυτές γράφουμε ένα κείμενο που ξεκινά από μερικά παραδείγματα και τελικά αναφέρεται σε πολλές παρόμοιες περιπτώσεις.

ΟΤΑΝ
ΜΕΓΑΛΩΣΩ,
ΘΕΛΩ ΝΑ
ΓΙΝΩ...

5

Ποιες από αυτές τις λέξεις σας έρχονται στο μυαλό όταν ακούτε τη λέξη «εργασία»;
Ποιες άλλες λέξεις σκέφτεστε;

Ποιοι δουλεύουν;
ενήλικες
παιδιά
...

Ποια είδη δουλειάς
υπάρχουν;
χειρωνακτική
πνευματική
...

.....

.....

.....

.....

εργασία

κούραση

ανεργία

χρήματα

διακοπές

αργίες

.....

.....

.....

Στην ενότητα αυτή θα δούμε για ποιους λόγους επιλέγουμε ένα επάγγελμα και τι προσόντα χρειάζονται για ένα επάγγελμα.

Καθημερινά πολλοί άνθρωποι ψάχνουν για δουλειά. Διαβάζουν αγγελίες στην εφημερίδα, διαλέγουν αυτό που τους ταιριάζει και τηλεφωνούν ή πηγαίνουν για να ζητήσουν αυτή τη δουλειά. Παρακάτω θα διαβάσετε για τέσσερα άτομα που ζητούν εργασία.

Ο Βασίλης είναι 26 χρόνων. Είναι άνεργος εδώ και πολύ καιρό και θέλει πολύ να βρει μια δουλειά. Συγκατοικεί με ένα φίλο του. Του αρέσουν τα τραγούδια του Στινγκ και του Έμινεμ. Προτιμά μια δουλειά με την οποία θα είναι χρήσιμος στους συνανθρώπους του. Είναι ήρεμος άνθρωπος. Μπορεί να δουλέψει οποιεσδήποτε ώρες. Έχει άδεια οδήγησης αλλά δεν έχει αυτοκίνητο.

Η Μπέτυ είναι 39 ετών. Είναι χωρισμένη και έχει τρία παιδιά: η Χριστίνα και ο Πέτρος πηγαίνουν σχολείο, αλλά η Άννα είναι ακόμη δύο χρόνων και μένει στο σπίτι. Η Μπέτυ παίρνει χρήματα που μόλις φτάνουν για να ζήσουν και θέλει να κερδίσει λίγα περισσότερα. Η υπόλοιπη οικογένειά της ζει μακριά, σε άλλη πόλη. Έχει τηλέφωνο αλλά δεν έχει άδεια οδήγησης.

Ο Ηλίας είναι 15 ετών και πηγαίνει ακόμη στο σχολείο. Αγαπάει πολύ το ποδόσφαιρο και είναι Ολυμπιακός. Διαβάζει πολύ. Ζει με τους γονείς του και τη γιαγιά του. Θέλει να κερδίζει ένα χαρτζιλίκι πριν ή μετά το σχολείο. Μαζεύει λεφτά για να αγοράσει ένα CD-player.

Η Αμαλία είναι 56 χρόνων και είναι χήρα. Ο άνδρας της πέθανε πριν από δύο χρόνια και από τότε νιώθει πολλή μοναξιά. Θέλει να βγει από το σπίτι και να γνωρίσει ανθρώπους. Γι' αυτό πιστεύει ότι πρέπει να αρχίσει να δουλεύει ξανά. Έχει δικό της αυτοκίνητο και τηλέφωνο και θα ήθελε να έχει πλήρες ωράριο.

Τώρα σκεφτείτε και συζητήστε με τους συμμαθητές σας ποια δουλειά από τις αγγελίες ταιριάζει περισσότερο σε καθένα από αυτά τα άτομα.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Δακτυλογράφος για μερική απασχόληση σε εταιρεία που εμπορεύεται υπολογιστές. Ελαστικό ωράριο (κατά προτίμηση απογεύματα). Μισθός ικανοποιητικός. Παρακαλώ, τηλεφωνήστε ή στείλτε το βιογραφικό σας.

«**Τα νέα του Πειραιά**» ψάχνουν για **αγόρια ή κορίτσια** (τουλάχιστον 13 ετών) που θα διανέμουν την εφημερίδα στις εξής περιοχές: Πέραμα, Δραπετσώνα, Κερασίни, Νίκαια, Κορυδαλλός.

Το νοσοκομείο «Ευαγγελισμός» ζητά **οδηγό ασθενοφόρου**. Αν σας αρέσει να φροντίζετε τους άλλους, αν έχετε δίπλωμα οδήγησης και είστε σε καλή φυσική κατάσταση, αυτή η δουλειά σας ταιριάζει. Δε χρειάζεται εμπειρία, θα σας εκπαιδύσουμε εμείς. Σας προσφέρουμε δωρεάν γεύματα και ασφάλιση. Θα δουλεύετε με βάρδιες από τις 7 π.μ. ως τις 10 μ.μ. και θα έχετε 2 στα 4 Σαββατοκύριακα ελεύθερα. Για περισσότερες πληροφορίες τηλεφωνήστε.

Ζητείται τηλεφωνητής/τηλεφωνήτρια που να δουλεύει από το σπίτι. Απαραίτητος αριθμός τηλεφώνου εντός του νομού Αττικής. Δουλειά κατάλληλη για άτομα με ειδικές ανάγκες ή για άτομα που πρέπει να παραμείνουν στο σπίτι και θέλουν ένα επιπλέον εισόδημα.

Οδηγοί για πλήρη ή μερική απασχόληση. Θα προτιμηθούν άτομα που γνωρίζουν καλά το κέντρο της Αθήνας. Ηλικία τουλάχιστον 25 ετών.

Δουλέψτε κάθε δεύτερη βδομάδα. Είστε ελεύθεροι από τις 8 π.μ. μέχρι το μεσημέρι, από Δευτέρα μέχρι και Παρασκευή; Ψάχνουμε για έμπιστα άτομα, με δικό τους μεταφορικό μέσο, για να δουλεύουν κάθε δεύτερη βδομάδα σε διανομές φαγητού.

Ζητούνται **εισπράκτορες**, που θα περνούν κάθε εβδομάδα από τα σπίτια των πελατών μας και θα εισπράττουν γραμμάτια. Δε χρειάζεται πείρα, η εταιρεία μας εκπαιδύει τους εισπράκτορες. Ποσοστά στις εισπράξεις. Δουλειά κατάλληλη για άτομα εργατικά, πάνω από 25 ετών (οι συνταξιούχοι είναι ιδανικοί!), με δικό τους αυτοκίνητο και τηλέφωνο.

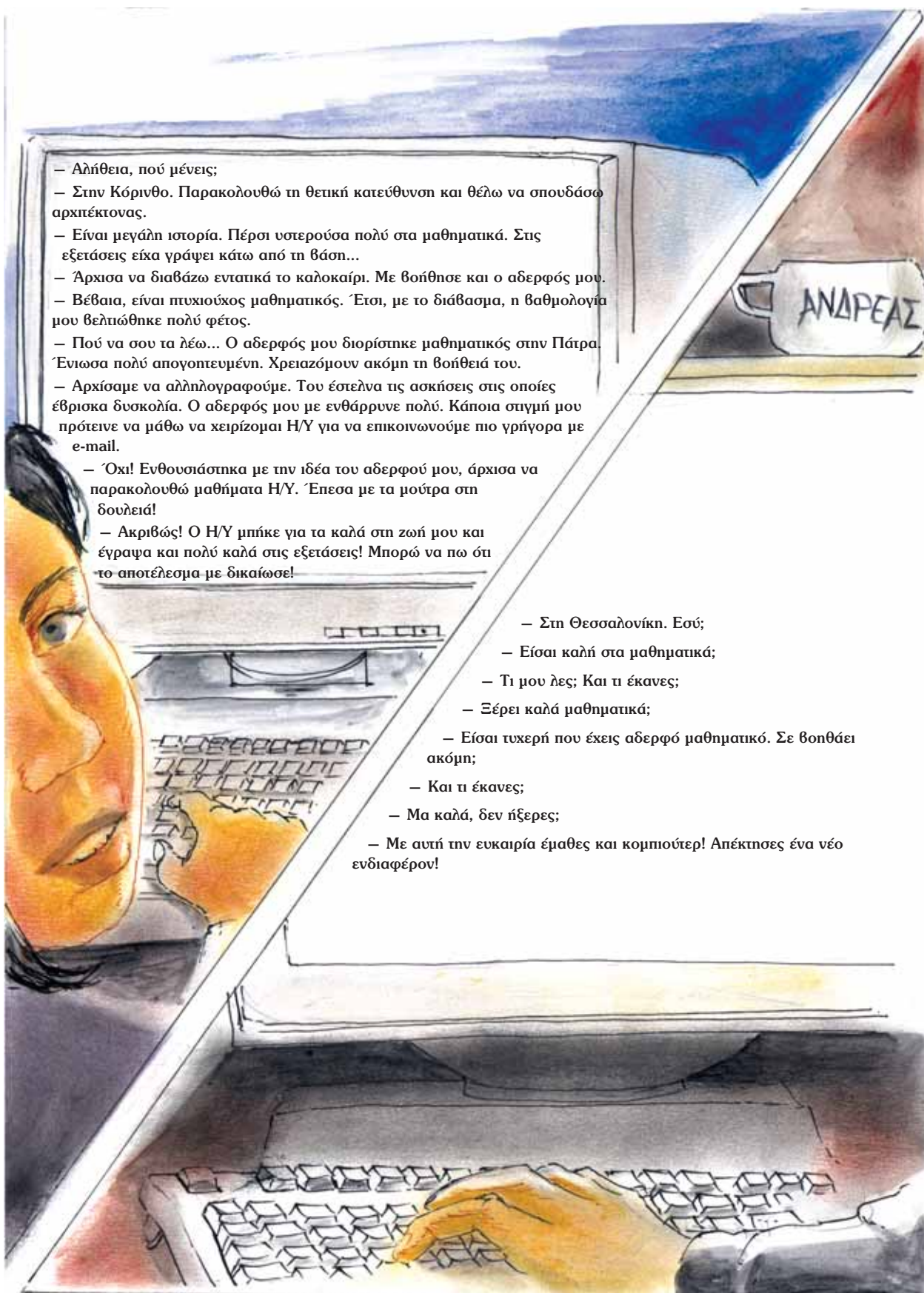

Ποια είναι τα σχέδιά σας;
Μη γράφετε ολόκληρες προτάσεις, μόνο λέξεις και σημειώσεις.

Τι θέλετε να κάνετε μετά το Γυμνάσιο;	Έχετε σκεφτεί ένα επάγγελμα που θα θέλατε να κάνετε;	Ξέρετε τι χρειάζεται γι' αυτό το επάγγελμα (σχολές, πρακτική εμπειρία);
.....

Η Δέσποινα και ο Αντρέας είναι και οι δύο μαθητές της Β΄ Λυκείου. Η Δέσποινα θέλει να σπουδάσει αρχιτέκτονας αλλά είχε μερικά προβλήματα στα μαθηματικά. Ένα βράδυ, η Δέσποινα και ο Αντρέας «συναντήθηκαν» σε chat room και συζήτησαν. Διαβάστε το διάλογό τους και δείτε πώς κατάφερε να λύσει τα προβλήματά της η Δέσποινα.

- Αλήθεια, πού μένεις;
- Στην Κόρινθο. Παρακολουθώ τη θετική κατεύθυνση και θέλω να σπουδάσω αρχιτέκτονας.
- Είναι μεγάλη ιστορία. Πέρσι υστερούσα πολύ στα μαθηματικά. Στις εξετάσεις είχα γράψει κάτω από τη βάση...
- Άρχισα να διαβάζω εντατικά το καλοκαίρι. Με βοήθησε και ο αδερφός μου.
- Βέβαια, είναι πτυχιούχος μαθηματικός. Έτσι, με το διάβασμα, η βαθμολογία μου βελτιώθηκε πολύ φέτος.
- Πού να σου τα λέω... Ο αδερφός μου διορίστηκε μαθηματικός στην Πάτρα. Ένιωσα πολύ απογοητευμένη. Χρειάζομαι ακόμη τη βοήθειά του.
- Αρχίσαμε να αλληλογραφούμε. Του έστειλα τις ασκήσεις στις οποίες έβρισκα δυσκολία. Ο αδερφός μου με ενθάρρυνε πολύ. Κάποια στιγμή μου πρότεινε να μάθω να χειρίζομαι Η/Υ για να επικοινωνούμε πιο γρήγορα με e-mail.
- Όχι! Ενθουσιάστηκα με την ιδέα του αδερφού μου, άρχισα να παρακολουθώ μαθήματα Η/Υ. Έπεσα με τα μούτρα στη δουλειά!
- Ακριβώς! Ο Η/Υ μπήκε για τα καλά στη ζωή μου και έγραψα και πολύ καλά στις εξετάσεις! Μπορώ να πω ότι το αποτέλεσμα με δικαίωσε!

- Στη Θεσσαλονίκη. Εσύ;
- Είσαι καλή στα μαθηματικά;
- Τι μου λες; Και τι έκανες;
- Ξέρει καλά μαθηματικά;
- Είσαι τυχερή που έχεις αδερφό μαθηματικό. Σε βοηθάει ακόμη;
- Και τι έκανες;
- Μα καλά, δεν ήξερες;
- Με αυτή την ευκαιρία έμαθες και κομπιούτερ! Απέκτησες ένα νέο ενδιαφέρον!

1. Συμπληρώστε τις λύσεις όπως στο παράδειγμα.

Πρόβλημα	Λύση	Αποτέλεσμα
Η Δέσποινα υστερούσε στα μαθηματικά.	Άρχισε να διαβάζει εντατικά με τη βοήθεια του αδερφού της.	Η βαθμολογία της βελτιώθηκε πολύ.
Ο αδερφός της Δέσποινας διορίστηκε στην Πάτρα. Δεν μπορούσε πια να βοηθάει τη Δέσποινα από κοντά.	Με αυτό τον τρόπο η Δέσποινα είχε ακόμη τη βοήθεια του αδερφού της.
Η αλληλογραφία αργούσε πολύ. Έπρεπε να βρουν πιο γρήγορο τρόπο επικοινωνίας.	Έτσι, η Δέσποινα θα επικοινωνούσε πιο γρήγορα με τον αδερφό της.
Η Δέσποινα δεν ήξερε να χειρίζεται Η/Υ.	Τελικά, η Δέσποινα έμαθε και κομπιούτερ.

2. Συμπληρώστε τα κενά σύμφωνα με την ιστορία που διαβάσατε.

Η Δέσποινα έπρεπε να ξέρει καλά μαθηματικά, γιατί
 τη θετική κατεύθυνση. Δυστυχώς, όμως, στα μαθηματικά.
 Ήταν, παρ' όλα αυτά, τυχερή, γιατί μπορούσε να τη ο αδερφός
 της, που ήταν μαθηματικός. Πραγματικά, διάβασε και η
 βαθμολογία της πολύ. Όταν ο αδερφός της
 στην Πάτρα, η Δέσποινα έπρεπε να βρει μια λύση για να
 μαζί του. Το πιο γρήγορο μέσο ήταν το e-mail, γι' αυτό η κοπέλα αποφάσισε να
 μάθει να Η/Υ. Δούλεψε σκληρά και το αποτέλεσμα τη
 Μάλιστα είχε κέρδος: και έγραψε
 πολύ καλά στις εξετάσεις και απέκτησε ένα νέο ενδιαφέρον, τη
 του Η/Υ.

3. Αντιστοιχίστε τις λέξεις του κειμένου με τη σημασία τους.

1. υστερούσα	α) του έδωσαν μια θέση εργασίας, μια δουλειά
2. εντατικά	β) έχοντας χάσει τις ελπίδες της
3. βελτιώθηκε	γ) είχα μείνει πίσω, είχα ελλείψεις και κενά
4. διορίστηκε	δ) πιο γρήγορα από το κανονικό
5. απογοητευμένη	ε) καλυτέρευσε, έγινε καλύτερη
6. αλληλογραφούμε	στ) έκανες δικό σου
7. ενθάρρυνε	ζ) πήρα πολλή χαρά
8. ενθουσιάστηκα	η) έδωσε θάρρος, κουράγιο για να κάνει κάτι
9. δικαίωσε	θ) της έδωσε δίκιο, έδειξε ότι είχε κάνει το σωστό
10. απέκτησες	ι) γράφουμε ο ένας στον άλλο, ανταλλάσσουμε γράμματα

4. Τι κάνετε όταν δε γνωρίζετε μια λέξη; Μερικές φορές μπορείτε να καταλάβετε τι σημαίνει, βρίσκοντας από ποιες λέξεις προέρχεται.

Έτσι:

πτυχιούχος < πτυχίο + έχω

➔ αυτός που έχει πτυχίο

Με τον ίδιο τρόπο, πώς λέγεται;

αυτός που έχει διπλώματα

➔

αυτός που έχει ταλέντο (τάλαντο)

➔

αυτός που έχει άδεια

➔

αυτός που έχει άριστα (στο πτυχίο του)

➔

5. Διαβάστε προσεκτικά τον πίνακα:

Η Δέσποινα ήθελε να βελτιωθεί στα μαθηματικά.
Ήθελε να σπουδάσει αρχιτεκτονική.

Όταν θέλουμε να εξηγήσουμε κάτι, λέμε:

α) γιατί γίνεται κάτι, **για ποιο λόγο**

Η Δέσποινα ήθελε να βελτιωθεί στα μαθηματικά,
γιατί ήθελε να σπουδάσει αρχιτεκτονική. (αιτία)

β) **για ποιο σκοπό** γίνεται

Η Δέσποινα ήθελε να βελτιωθεί στα μαθηματικά,
για να σπουδάσει αρχιτεκτονική. (σκοπός)

γ) **ποιο αποτέλεσμα** περιμένουμε

Η Δέσποινα ήθελε να βελτιωθεί στα μαθηματικά,
ώστε να σπουδάσει αρχιτεκτονική. (αποτέλεσμα)

γιατί (αιτία)
για να (σκοπός)
ώστε να (αποτέλεσμα)

Βάλτε σε κύκλο τις λέξεις που συνδέουν τις προτάσεις μεταξύ τους (τους συνδέσμους) και γράψτε τι δηλώνουν οι προτάσεις: αιτία, σκοπό, ή αποτέλεσμα.

Η Δέσποινα ήθελε να βελτιωθεί στα μαθηματικά, **γιατί** ήθελε να σπουδάσει αρχιτεκτονική. **(αιτία)**

α) Διάβασε εντατικά το καλοκαίρι, για να βελτιωθεί στα μαθηματικά. (.....)

β) Επειδή ο αδερφός της ήταν μαθηματικός, μπόρεσε να τη βοηθήσει. (.....)

γ) Έμαθε να χειρίζεται Η/Υ, για να επικοινωνούν γρηγορότερα με τον αδερφό της.
(.....)

δ) Διάβασε τόσο καλά, ώστε η βαθμολογία της βελτιώθηκε πολύ. (.....)

ε) Είναι πολύ ενθουσιασμένη, γιατί και βελτιώθηκε στα μαθηματικά και έμαθε κομπιούτερ. (.....)

Τώρα συμπληρώστε τα κενά με λέξεις από το πλαίσιο.

με αποτέλεσμα να, επειδή, γιατί, ώστε, για να

1. Η Δέσποινα λέει ότι υστερούσε στα μαθηματικά, στις εξετάσεις είχε γράψει κάτω από τη βάση.
2. Ο αδερφός της διορίστηκε στην Πάτρα, μην μπορεί να τη βοηθάει από κοντά.
3. Ένωσε απογοητευμένη, όταν ο αδερφός της διορίστηκε, χρειαζόταν ακόμη τη βοήθειά του.
4. Παρακολούθησε μαθήματα Η/Υ, μπορεί να επικοινωνεί με e-mail με τον αδερφό της.
5. «..... για όλα τα προβλήματα υπάρχουν λύσεις!» σκέφτηκε η Δέσποινα, όταν αυτή η ιστορία τελείωσε.

6. Μια αίτηση

Θέλετε να γίνετε, αλλά πρέπει πρώτα να μάθετε
..... Γι' αυτό πηγαίνετε να γραφτείτε σε μια σχολή ή σε ένα φροντιστήριο ή σε ένα ωδείο ή σε ένα γυμναστήριο κτλ. Εκεί σας ζητούν να συμπληρώσετε μια αίτηση, στην οποία εξηγείτε γιατί θέλετε να μάθετε

Η αρχή έχει γίνει. Συμπληρώστε ό,τι λείπει και συνεχίστε.

Είπες ότι, όταν μεγαλώσεις, θέλεις να γίνεις...

Θέλω να γίνω Γνωρίζω ότι γι' αυτό το επάγγελμα χρειάζεται να, κάτι όμως που εγώ δεν ξέρω ακόμη. Γι' αυτό αποφάσισα να έρθω, για να μάθω

Πώς επιλέγουμε ένα επάγγελμα;
Τι ζητάμε από τη δουλειά μας;
Πολλοί άνθρωποι πιστεύουν ότι οι παρακάτω παράγοντες είναι πολύ σημαντικοί. Αντιστοιχίστε κάθε παράγοντα με την αιτιολόγησή του.

1. υψηλή αμοιβή
 - α) θέλω να έχω ευθύνες στη δουλειά, να κάνω κάτι σημαντικό
2. κύρος (το), γόητρο
 - β) θέλω να έχω καλό μισθό, καλά λεφτά
3. ελαστικό ωράριο
 - γ) θέλω να έχω επιτυχία στη δουλειά μου και όλοι να ξέρουν την αξία μου
4. υπευθυνότητα
 - δ) θέλω να πηγαίνω στη δουλειά όχι πάντα τις ίδιες ώρες, αλλά όποτε μπορώ
5. δόξα ή φήμη
 - ε) θέλω να παίρνω καλύτερη θέση στη δουλειά μου, να βελτιώνομαι
6. ικανοποίηση από τη δουλειά
 - στ) θέλω να έχω ευχαρίστηση, χαρά από τη δουλειά μου
7. ευκαιρίες για προαγωγή και σταδιοδρομία
 - ζ) θέλω να γίνω πολύ γνωστός/-ή και διάσημος/-η, να με αναγνωρίζουν όλοι

Ποιοι είναι για σας οι πιο σημαντικοί παράγοντες; Διαλέξτε πέντε απ' αυτούς.

– μεγάλες διακοπές

– ευχάριστοι συνάδελφοι

– κύρος, γόητρο

– βοήθεια σε συνανθρώπους

– υψηλή αμοιβή

– κανονικό ωράριο

– ελαστικό ωράριο

– δόξα ή φήμη

– ικανοποίηση από τη δουλειά

– κοντά στο σπίτι

– υπευθυνότητα

– συνεργασία και επαφή με κόσμο

– ευκαιρίες για ταξίδια

– ευκαιρίες για προαγωγή και σταδιοδρομία

Φανταστείτε ότι θέλετε να γίνετε σεισμολόγος, δηλαδή επιστήμονας που μελετάει και μετράει τους σεισμούς. Θέλετε να βρείτε πληροφορίες για το επάγγελμα αυτό. Βρίσκετε το παρακάτω κείμενο στην εφημερίδα. Διαβάστε το και συγκεντρώστε τις πληροφορίες που χρειάζεστε.

«Δουλειά με... πολλά ρίχτερ»

Ο σεισμός δε σκέφτεται ωράρια. Και **αυτό** πρέπει να το γνωρίζει όποιος επιλέξει να ακολουθήσει το επάγγελμα του σεισμολόγου. Ένα επάγγελμα που στη δεκαετία του '80 γνώρισε μεγάλη άνθηση στη χώρα μας, **αλλά** σήμερα πολλοί υποστηρίζουν πως είναι πλέον κορεσμένο. Όσοι αποφασίσουν να το ακολουθήσουν, θα χρειαστούν πολλά χρόνια σπουδών, **αφού** δεν υπάρχει πανεπιστημιακό τμήμα Σεισμολογίας.

«Ήρεμος, ψύχραιμος, με πολύ καλές γνώσεις και συνεχή ενημέρωση πρέπει να είναι ο σεισμολόγος» τονίζει ο κ. Γιώργος Σταυρακάκης, διευθυντής του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών. Ο νέος που θέλει να γίνει σεισμολόγος πρέπει **πρώτα** να σπουδάσει Μαθηματικά, Φυσική ή Γεωλογία, **στη συνέχεια** να κάνει μεταπτυχιακό και να έχει πολλή επιμονή και υπομονή, **γιατί** ο δρόμος είναι μακρύς και με αρκετές δυσκολίες.

Ο Άκης Τσελέντης, καθηγητής Σεισμολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, λέει ότι βρέθηκε στην Αγγλία, Ελβετία και Ιαπωνία **για να** σπουδάσει και προτρέπει και τους σημερινούς νέους που ενδιαφέρονται για τον κλάδο αυτό να δοκιμαστούν σε κάποιο χώρο του εξωτερικού. Ο ίδιος επισημαίνει πως «ένας καλός επιστήμονας, με σπουδές και εμπειρία στο εξωτερικό, θα έχει πολύ καλή σταδιοδρομία».

Νικολέτα Μουτούση, από το ένθετο «Ο υποψήφιος» της εφημερίδας, «Τα Νέα» – Διασκευή

1. Σημειώστε ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστή (Σ) ή λάθος (Λ) και δικαιολογήστε τη με στοιχεία μέσα από το κείμενο.

1. Είναι εύκολο να βρει κανείς δουλειά ως σεισμολόγος στην Ελλάδα;

Δικαιολόγηση:

2. Στην Ελλάδα μπορεί κανείς να σπουδάσει σεισμολογία.

Δικαιολόγηση:

3. Ο σεισμολόγος θα κάνει πολλά χρόνια σπουδών.

Δικαιολόγηση:

4. Οι σπουδές στο εξωτερικό είναι σημαντικό πλεονέκτημα για ένα σεισμολόγο.

Δικαιολόγηση:

2. Αντιστοιχίστε κάθε πλαγιότιτλο με τη σωστή παράγραφο.

1η παράγραφος

Οι συμβουλές του Γιώργου. Σταυρακάκη προς τους μελλοντικούς σεισμολόγους

2η παράγραφος

Οι συμβουλές του Άκη Τσελέντη προς τους μελλοντικούς σεισμολόγους

3η παράγραφος

Οι δυσκολίες στη δουλειά του σεισμολόγου

3. Ποιες είναι οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο νέος που θέλει να γίνει ή είναι ήδη σεισμολόγος;

1.
2.
3.

Τι πρέπει να ξέρει και πώς πρέπει να είναι κάποιος που θέλει να γίνει σεισμολόγος; (προσόντα)

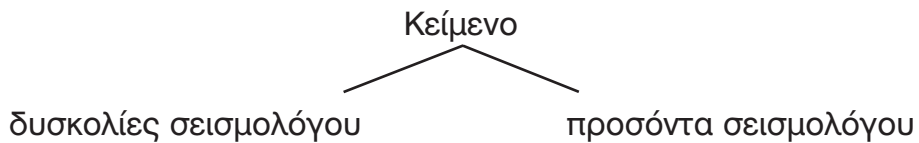
1.
2.
3.
4.
5.

Μπορείτε να ταξινομήσετε τα προσόντα του σεισμολόγου στον πίνακα:

γνώσεις - σπουδές	επαγγελματική πείρα	χαρακτηριστικά προσωπικότητας
.....
.....
.....
.....

Τελικά, θα μπορούσαμε να παρουσιάσουμε το κείμενο και με αυτό το σχήμα:

Σε κάθε κείμενο, οι ιδέες πρέπει να συνδέονται μεταξύ τους, η μια ιδέα πρέπει να φέρνει την άλλη. Τις ιδέες συνδέουν μεταξύ τους λέξεις, οι **λέξεις-γέφυρες**.

4. Μέσα στο κείμενο μερικές λέξεις-γέφυρες είναι τυπωμένες με έντονα γράμματα. Ξανακοιτώντας τις λέξεις μες στο κείμενο, αντιστοιχίστε κάθε τέτοια λέξη με τη σημασία της.

1. αλλά	α) αιτία
2. αφού	β) αντίθεση
3. πρώτα	γ) αιτία
4. στη συνέχεια	δ) αρίθμηση/σειρά ιδεών
5. γιατί	ε) σκοπός
6. για να	στ) αρίθμηση/σειρά ιδεών

Τώρα ψάξτε καλύτερα:

Εκτός από τη λέξη *αλλά* (τρίτη σειρά) και άλλες λέξεις στην ίδια πρόταση δείχνουν διαφορά και αντίθεση.

..... ≠

..... ≠

5. Στο κείμενο αυτό βρίσκετε λεξιλόγιο που είναι πολύ χρήσιμο όταν θέλετε να μιλήσετε για εργασία και επάγγελμα.

ωράριο
επιλέγω επάγγελμα
άνθηση ≠ κορεσμός σε ένα επάγγελμα
συνεχής ενημέρωση
κάνω μεταπτυχιακό
εμπειρία στο εξωτερικό
επαγγελματική πείρα
σταδιοδρομία ή καριέρα

Συμπληρώστε τις προτάσεις με λέξεις από το πλαίσιο.

1. Όταν κάποιος ψάχνει δουλειά, πολλές φορές τον ρωτάνε αν έχει δουλέψει αλλού, δηλαδή αν έχει
2. Χθες η Μαρίνα πήρε το πτυχίο της και όλοι της ευχήθηκαν «Καλή!».
3. Ο πατέρας μου δουλεύει κάθε μέρα από τις 9 το πρωί μέχρι τις 5 το απόγευμα, δηλαδή έχει κανονικό, ενώ η μητέρα μου έχει ελαστικό, δηλαδή πηγαίνει όποτε μπορεί.
4. Σήμερα υπάρχει μεγάλος στο επάγγελμα των καθηγητών, γι' αυτό οι νέοι καθηγητές δύσκολα βρίσκουν δουλειά.
5. Οι νέοι πρέπει να..... το επάγγελμά τους με πολλή προσοχή, πρέπει να σκεφτούν αν πραγματικά τους αρέσει και αν έχουν ταλέντο γι' αυτό.
6. Τώρα πια δε φτάνει το πτυχίο του πανεπιστημίου, πολλοί νέοι θέλουν να κάνουν και
7. Βρήκε εύκολα δουλειά, γιατί είχε δουλέψει και στη Γερμανία. Η στο είναι μεγάλο προσόν.
8. Ένας γιατρός πρέπει να έχει, να μαθαίνει ό,τι καινούριο γίνεται στην επιστήμη του.

6. Υποστηρίζουν (4η σειρά), τονίζουν (8η σειρά), προτρέπουν (16η σειρά), επισημαίνουν (18η σειρά): τα ρήματα αυτά χρησιμοποιούνται στο κείμενο στη θέση του ρήματος λέει ή λένε. Έχουν όμως μικρές διαφορές. Αντιστοιχίστε κάθε ρήμα με τη σωστή σημασία του, ξανακοιτώντας τη χρήση του μες στο κείμενο.

1. υποστηρίζω	α) δίνω έμφαση
2. τονίζω	β) δίνω συμβουλή
3. προτρέπω	γ) σημειώνω, εφιστώ την προσοχή
4. επισημαίνω	δ) λέω με επιχειρήματα

Συμπληρώστε τα κενά χρησιμοποιώντας αυτά τα ρήματα.

Οι σεισμολόγοι τον κίνδυνο για ένα νέο σεισμό στην Κόρινθο. τους κατοίκους να είναι ψυχραιμοί. ότι οι κάτοικοι των παλιών σπιτιών κινδυνεύουν περισσότερο. ότι οι καινούριες πολυκατοικίες, με αντισεισμική κατασκευή, δε θα έχουν κανένα σοβαρό πρόβλημα.

7. α) Ο Γιώργος αποφασίζει για το μέλλον. Διαβάστε το κείμενο και συμπληρώστε την παράγραφο της διπλανής σελίδας με λέξεις από το πλαίσιο:

ώστε, να, επειδή, γιατί, για να, που, προκειμένου να, καθώς, γιατί, ώστε να

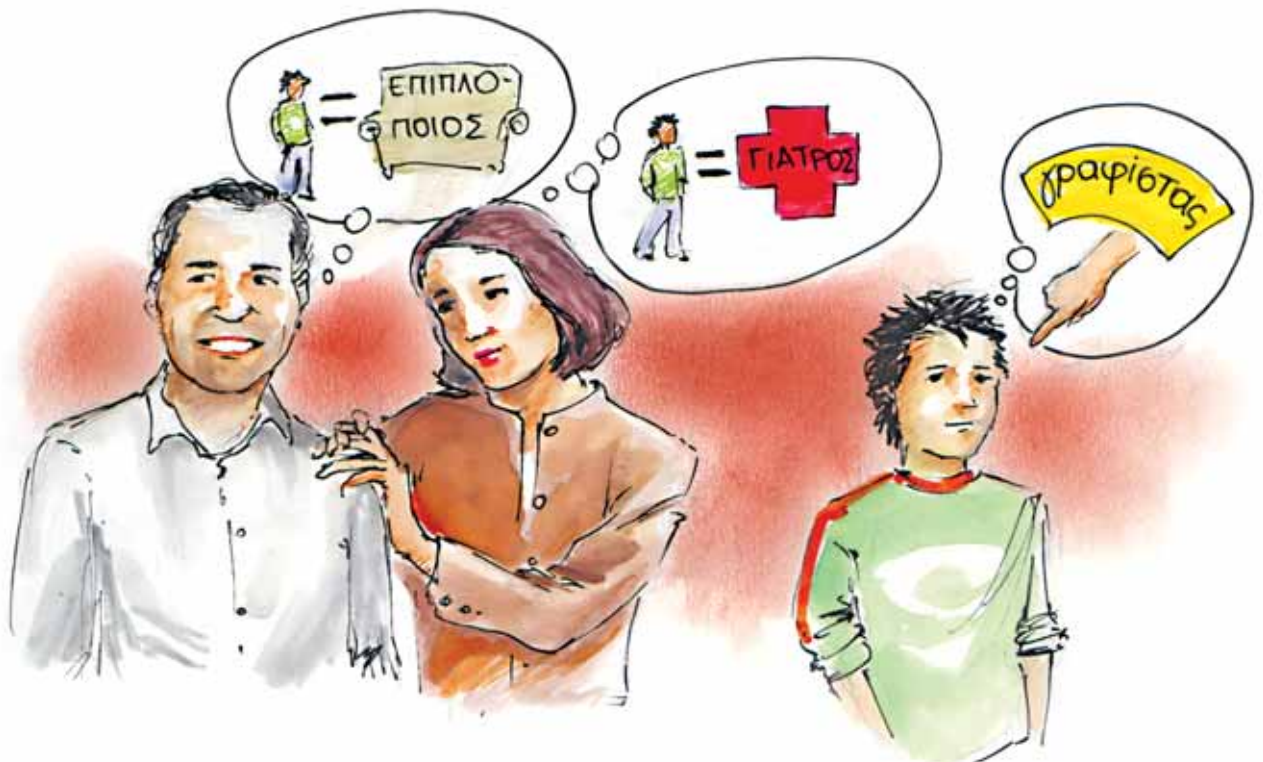

Ο Γιώργος πηγαίνει στη Γ' γυμνασίου. Έχει αρκετά καλούς βαθμούς, ιδίως σε μαθήματα όπως μαθηματικά, ιστορία, ξένες γλώσσες και καλλιτεχνικά. Ο πατέρας του είναι επιπλοποιός και θα ήθελε πολύ ο Γιώργος να ακολουθήσει ένα πρόγραμμα σε κάποιο ΙΕΚ που να έχει τέτοια ειδικότητα, ώστε να εργαστεί μαζί του. Η μητέρα του, όμως, θα ήθελε πολύ ο Γιώργος να γίνει γιατρός.

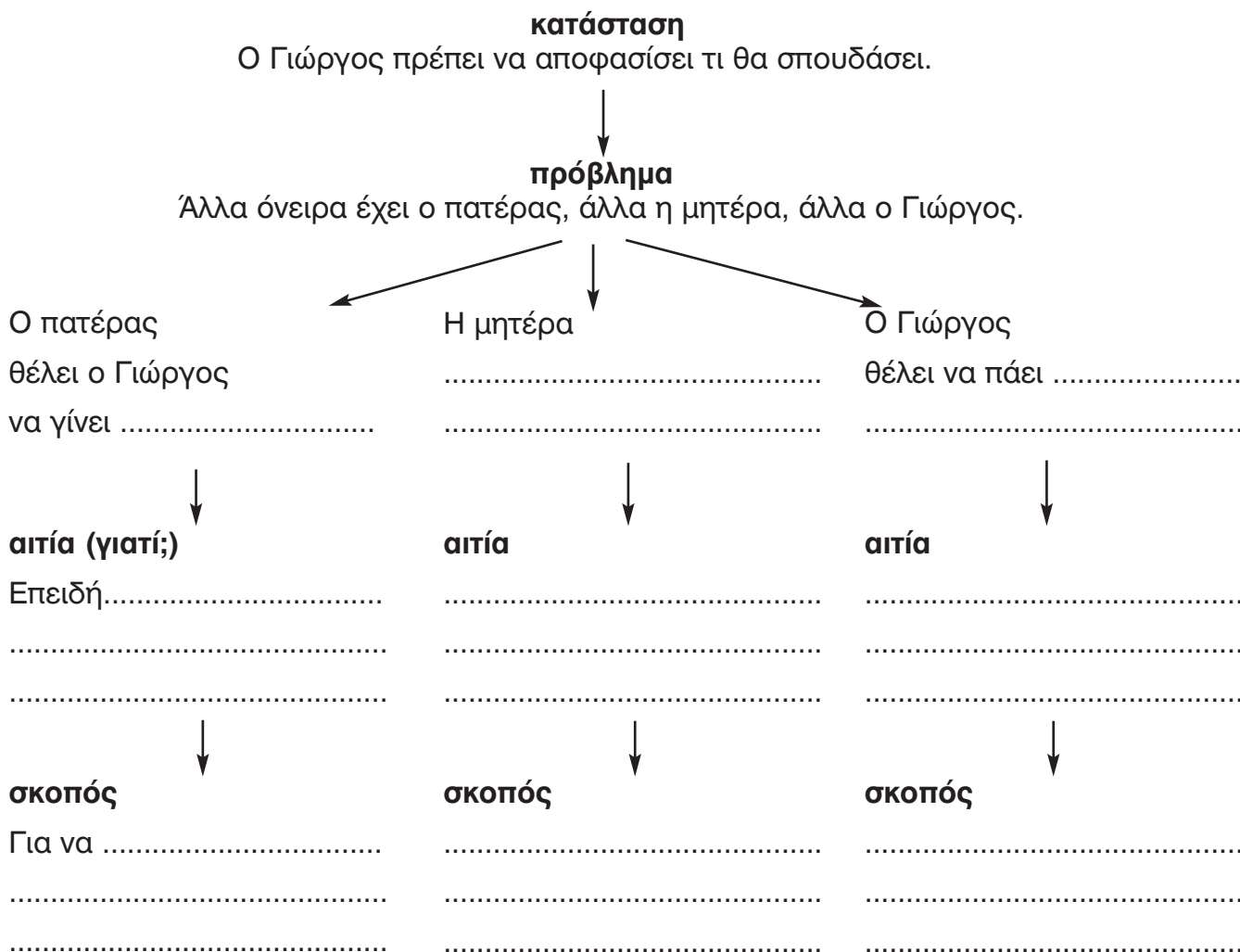
Ο Γιώργος ασχολείται με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και του αρέσουν υπερβολικά τα γκράφιτι. Σκέφτεται να πάει στη Σχολή Καλών Τεχνών.

«Αποφασίζοντας για το μέλλον», σ. 142, από το βιβλίο «Ετοιμάζομαι για τη ζωή» της Γ' Γυμνασίου, ΟΕΔΒ 2002

Ο Γιώργος έχει καλούς βαθμούς στα μαθηματικά, στην ιστορία και στις ξένες γλώσσες, αυτά τα μαθήματα του αρέσουν πολύ. Ο πατέρας του, ο ίδιος είναι επιπλοποιός, θα ήθελε και ο γιος του να ακολουθήσει το ίδιο επάγγελμα, εργαστεί μαζί του. γίνεται και ο Γιώργος επιπλοποιός, θα πρέπει να παρακολουθήσει μαθήματα σε κάποιο ΙΕΚ. Η μητέρα του θα ήθελε πολύ ο Γιώργος να γίνει γιατρός,..... αυτό ήθελε να γίνει και εκείνη, αλλά δεν μπόρεσε. γίνεται γιατρός ο Γιώργος, πρέπει να σπουδάσει πολλά χρόνια, μάθει τα πάντα για το ανθρώπινο σώμα. Στο Γιώργο αρέσουν τόσο πολύ οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και τα γκράφιτι, σκέφτεται να πάει στη Σχολή Καλών Τεχνών. Τελικά, ο Γιώργος θα γίνει γραφίστας, αυτό του ταιριάζει πραγματικά.

7. β) Μπορείτε να παρουσιάσετε και με σχεδιάγραμμα το κείμενο.

8. Στην τάξη έχετε αναλάβει να παρουσιάσετε ένα επάγγελμα που θα επιλέξετε.
Γράψτε ένα κείμενο για την παρουσίασή σας.

- **Πρόλογος:** Ποιο επάγγελμα σας ενδιαφέρει και γιατί;
- **2η παράγραφος:** Πώς είναι το επάγγελμα; Ποιες ακριβώς δουλειές κάνει κάποιος που ασκεί αυτό το επάγγελμα; (περιγραφή)
- **3η παράγραφος:** Τι σπουδές χρειάζονται γι' αυτό το επάγγελμα; Ποια προσόντα πρέπει να έχετε;
- **4η παράγραφος:** Ποιες δυσκολίες έχει κάποιος που κάνει αυτή τη δουλειά;
- **Επίλογος:** Κάτι που ταιριάζει με όσα γράψατε γι' αυτό το επάγγελμα (π.χ. ένα συμπέρασμα).

Οργανώστε το γράψιμό σας

α' φάση: Σημειώστε τις σκέψεις σας για κάθε παράγραφο.

β' φάση: Μετά, αφού δείτε με τον καθηγητή σας τις σημειώσεις σας, συμπληρώστε ή αλλάξτε αυτό που χρειάζεται. Στη συνέχεια γράψετε μια μικρή παράγραφο για κάθε σημείο.

- Γνωρίζετε παιδιά στη δική σας ηλικία που εργάζονται;
- Τι δουλειές κάνουν; Πώς ζουν;
- Το βρίσκετε σωστό που δουλεύουν;

Το παρακάτω κείμενο δίνει κάποιες πληροφορίες για την παιδική εργασία. Διαβάστε το και υπογραμμίστε τις πληροφορίες που θεωρείτε πιο σημαντικές.

Η παιδική εργασία

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, οι ανήλικοι εργάτες ξεπερνούν τα 250 εκατομμύρια σε ολόκληρο τον κόσμο. Το 60% στις χώρες της Ασίας, το 30% στην Αφρική και το 10% στον υπόλοιπο κόσμο, ακόμη και στις αναπτυγμένες χώρες του Βορρά. Πολλά από τα πάμφθηνα αυτά εργατικά χέρια ανήκουν σε παιδιά που μετρούν μόλις πέντε χρόνια ζωής!

Τα 60 εκατομμύρια εργάζονται, κάτω από άθλιες συνθήκες, σε ορυχεία, φυτείες και βιομηχανίες. Η καθημερινή έκθεση των παιδιών ιδιαίτερα στον αγροτικό τομέα εγκυμονεί κινδύνους. Τα παιδιά αυτά εργάζονται πολύ συχνά για ατέλειωτες ώρες στη ζέστη, κουβαλώντας βαριά φορτία, ενώ συχνά τραυματίζονται από τα γεωργικά μηχανήματα. Αλλά ο μεγαλύτερος κίνδυνος που αντιμετωπίζουν είναι η έκθεσή τους στα εντομοκτόνα, υπογραμμίζεται από την οργάνωση. Τα εντομοκτόνα προκαλούν συχνούς πονοκεφάλους, ξαφνικούς πυρετούς και άλλες ασθένειες.

Ασφαλώς, αυτά τα παιδιά δεν πηγαίνουν σχολείο. Κάθε χρόνο καταγράφονται περίπου 10.000 παιδιά στο μακρύ κατάλογο των αναλφάβητων. Παράλληλα, χιλιάδες άλλοι ανήλικοι που δεν καταγράφονται πουθενά είτε δεν πάνε καθόλου σχολείο είτε δεν μπορούν να πάνε. Παιδιά 5-10 ετών τα περισσότερα, περνούν γρήγορα από τη ζητιανιά στην εγκληματικότητα και καταλήγουν σε φυλακές ανηλίκων. Η αλήθεια για τη ζωή αυτών ειδικά των παιδιών παραμένει άγνωστη, αφού δεν «καταγράφονται» σε καμιά επίσημη στατιστική.

Πρόσφατη έρευνα της UNICEF στην Ελλάδα μαρτυρεί ότι τα παιδιά που ζουν και εργάζονται στους δρόμους ανέρχονται σε περίπου 6.000. Τα παιδιά αυτά, που είναι από δύο ως δεκαπέντε ετών, ελληνόπουλα και μετανάστες, αποφέρουν συνολικά περίπου 3 εκατομμύρια ευρώ το μήνα στους «εργοδότες» τους!

Η εργασία σε μικρή ηλικία έχει πάρα πολύ σημαντικές ψυχολογικές συνέπειες, σημειώνουν οι ειδικοί. Τα εργαζόμενα παιδιά χάνουν την παιδικότητά τους και μπαίνουν πολύ γρήγορα στα βάσανα των ενηλίκων. Δεν έχουν χρόνο για παιχνίδι όπως όλα τα φυσιολογικά παιδιά, δε συναναστρέφονται με συνομηλίκους τους. Μαθαίνουν να είναι θύματα κάποιων άλλων, χάνουν την αυτοεκτίμησή τους. Η παιδική εργασία το μόνο που «χτίζει» –εκτός από παλάτια των «εργοδοτών»– είναι «υποδουλωμένες» προσωπικότητες...

Πληροφορίες από www.unicef.gr και από Ρομίνα Ξυδά από την εφημερίδα «Το Βήμα»

1. Το κείμενο που διαβάσατε αποτελείται από παραγράφους. Το κύριο νόημα κάθε παραγράφου μπορούμε να το δηλώσουμε και με έναν τίτλο, τον πλαγιότιτλο. Εδώ σας δίνονται έτοιμοι οι πλαγιότιτλοι. Αντιστοιχίστε τους με τις παραγράφους:

1η παράγραφος

Οι συνέπειες της παιδικής εργασίας

2η παράγραφος

Τα εργαζόμενα παιδιά σε όλο τον κόσμο

3η παράγραφος

Τα εργαζόμενα παιδιά στην Ελλάδα

4η παράγραφος

Οι συνθήκες εργασίας των μικρών παιδιών

5η παράγραφος

Εργαζόμενα παιδιά και αναλφαβητισμός

2. Θυμηθείτε τώρα αυτά που έχετε μάθει για την παράγραφο. Κάθε παράγραφος αποτελείται από
θεματική πρόταση/εισαγωγή
σχόλια/λεπτομέρειες
κατακλείδα
Μπορείτε να βρείτε αν η πέμπτη παράγραφος έχει και τα τρία μέρη;

.....

.....

.....

.....

.....

3. «*Η παιδική εργασία το μόνο που "χτίζει" –εκτός από τα παλάτια των "εργοδοτών"– είναι "υποδουλωμένες" προσωπικότητες...*». Καταλαβαίνετε αυτή την πρόταση; Προσπαθήστε να τη γράψετε με δικά σας λόγια.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Σκεφτείτε τι θα μπορούσε να γίνει για να πάνε και τα εργαζόμενα παιδιά σχολείο και να μάθουν ένα επάγγελμα.

.....

.....

.....

.....

.....

5. Ακολουθήστε το παράδειγμα:

A'	B'	Γ' (οι σημασίες)
εργαζόμενα	χώρα	παιδιά που δουλεύουν
αναπτυγμένη	συνθήκες	πολύ σκληρές συνθήκες
απάνθρωπες	παιδιά	κρύβει κινδύνους
γίνομαι	παιδιά	οι άλλοι με χρησιμοποιούν, μου κάνουν κακό
πρόσφατη	κινδύνους	πλούσια χώρα, με καλή οικονομία
εγκυμονεί	σημειώνουν	έρευνα που έγινε τον τελευταίο καιρό
αναλφάβητα	μαρτυρεί	κάνουν παρέα με παιδιά της ηλικίας τους
φυσιολογικά	έρευνα	παιδιά που ζουν κανονικά
οι ειδικοί	θύμα άλλων	άνθρωποι που δεν είναι ελεύθεροι, είναι «δούλοι» άλλων
συναναστρέφονται	παιδιά	οι ειδικοί τονίζουν
η έρευνα	προσωπικότητες	παιδιά που δεν ξέρουν να διαβάζουν και να γράφουν
υποδουλωμένες	με συνομηλικούς	η έρευνα βεβαιώνει με στοιχεία

Τώρα σχηματίστε προτάσεις με εκφράσεις από τις στήλες A' και B'.

π.χ. εργαζόμενα παιδιά ➔ Υπάρχουν πολλά εργαζόμενα παιδιά στην Ελλάδα.

..... ➔

..... ➔

..... ➔

..... ➔

..... ➔

..... ➔

..... ➔

..... ➔

..... ➔

6. *Εργοδότες, αυτοεκτίμηση*: έχετε ξανακούσει αυτές τις λέξεις; Αν όχι, μπορείτε να καταλάβετε τι σημαίνουν, βρίσκοντας από ποιες λέξεις προέρχονται. Έτσι: αυτός που δίνει εργασία, το αφεντικό → εργοδότης [έργο + δότης (< δίνω)]
Με τον ίδιο τρόπο, πώς λέγεται;

αυτός που δίνει αίμα →

αυτός που δίνει χρήματα (για να γίνει ένα έργο) →

αυτό που δίνει φωτεινά σήματα στους δρόμους, το φανάρι →

εκτίμηση για τον εαυτό μου, πίστη ότι ο εαυτός μου αξίζει → αυτοεκτίμηση
[αυτός/εαυτός + εκτίμηση]

Με τον ίδιο τρόπο, πώς λέγεται;

η κριτική στον εαυτό μου →

πεποίθηση (άνεση, σιγουριά) στον εαυτό μου →

αυτός που διδάχτηκε κάτι από μόνος του →

αυτό που κινείται από μόνο του →

7. *Ηλικία, ενήλικες, συνομήλικοι*: συναντήσατε αυτές τις λέξεις μες στο κείμενο. Συμπληρώστε τα κενά με τις λέξεις του πλαισίου στο σωστό τύπο.

ανήλικος, συνομήλικος, ηλικιωμένος, ενήλικος, ηλικία

Δεν ξέρω τ..... του, νομίζω όμως ότι είναι περίπου είκοσι χρόνων.

Ο Αντώνης και η Μαρίνα είναι 10 ετών και οι δύο. Είναι

Όποιος είναι πάνω από 18 ετών είναι, ενώ όποιος είναι κάτω από 18 είναι

Ο κύριος Κώστας είναι 83 ετών, είναι πολύ

8. Στην πέμπτη σελίδα της ενότητας διαβάσατε τις μικρές αγγελίες και είπατε ποια δουλειά ταιριάζει σε κάθε πρόσωπο.

Μπορείτε να πείτε τη γνώμη σας και να συμπληρώσετε τα κενά στο κείμενο που ακολουθεί, χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες λέξεις από τον παρακάτω πίνακα; (προσπαθήστε να μη χρησιμοποιείτε πολλές φορές την ίδια λέξη).

αιτία (γιατί;)	σκοπός	αποτέλεσμα
γιατί, διότι, επειδή, αφού, καθώς, μια και, μια που, που	για να, να, προκειμένου να	ώστε, που, να, ώστε να, που να, για να, με αποτέλεσμα να

Η πιο κατάλληλη δουλειά για το Βασίλη είναι οδηγός ασθενοφόρου στο νοσοκομείο Ευαγγελισμός, έτσι μπορεί να γίνει χρήσιμος στους συνανθρώπους του. Ακόμη, η δουλειά του ταιριάζει, μπορεί να δουλέψει οποιοσδήποτε ώρες και δε θα έχει πρόβλημα με τις βάρδιες. Έχει και δίπλωμα οδήγησης που είναι απαραίτητο, τον πάρουν στη δουλειά.

Ιδανική για την Μπέτυ είναι η δουλειά της τηλεφωνήτριας, δε θέλει να κερδίζει πολλά χρήματα και θέλει να μένει στο σπίτι, φροντίζει τη μικρή της κόρη. Έπειτα, έχει και τηλέφωνο που χρειάζεται, μπορεί να δουλεύει από το σπίτι.

Μου φαίνεται ότι η καλύτερη επιλογή για τον Ηλία είναι οι διανομές της εφημερίδας, είναι μια δουλειά που μπορεί να κάνει πριν ή μετά το σχολείο. Επίσης, είναι κατάλληλος για τη δουλειά, είναι ήδη πάνω από 13 ετών. Έτσι, θα μπορέσει να μαζέψει αρκετά χρήματα, να αγοράσει το CD-player που θέλει.

Τέλος, για την Αμαλία κατάλληλη είναι η θέση εισπράκτορα, θα έχει την ευκαιρία να βγαίνει από το σπίτι και να συναντάει ανθρώπους. Θα δουλεύει πολλές ώρες, κερδίζει πολλά χρήματα. Είναι σημαντικό που έχει το δικό της αυτοκίνητο, πηγαίνει από σπίτι σε σπίτι.

9. Διαβάστε τι λένε για τη δουλειά τους δύο κορίτσια που εργάζονται. Διαβάζοντας τις συνεντεύξεις τους συγκεντρώστε πληροφορίες. Γιατί δουλεύουν; Τι δουλειές κάνουν; Είναι ευχαριστημένες από τις δουλειές τους; Τι κάνουν με τα χρήματα που κερδίζουν; Τι όνειρα έχουν για το μέλλον;

Είμαι η Αλεξάνδρα, από την Ουκρανία και πάω στη Β' γυμνασίου. Είμαι 13 χρόνων και αυτός είναι ο δεύτερος χρόνος που είμαι στην Ελλάδα. Ήρθα πέρσι το καλοκαίρι και πριν πάω στο σχολείο έκανα Ελληνικά με μια δασκάλα. Οι γονείς μου είναι χωρισμένοι, εγώ αγαπάω πολύ τη μαμά μου, αλλά αυτή είναι στην Ουκρανία.

Εγώ δούλευα και στην Ουκρανία. Μοίραζα διαφημιστικά χαρτάκια για τρεις μήνες, για τη δουλειά του δεύτερου άντρα της μητέρας μου. Αυτός έφτιαχνε κάτι με ξύλα κι εγώ διαφήμιζα τη δουλειά στα χαρτάκια.

Εδώ στην Ελλάδα δουλεύω για μια φίλη του πατέρα μου, την Έλενα. Αυτή με έμαθε να φτιάχνω διακοσμητικά με αποξηραμένα λουλούδια. Τα έφτιαχνα εγώ, μετά τα έδινα στην Έλενα και τα πουλούσε, όμως τώρα τα πουλάω μόνη μου. Αυτή τη δουλειά δεν την κάνω κάθε μέρα αλλά σε γιορτές ή μια φορά το μήνα. Όμως παίρνει πολλές ώρες. Ακόμη, κάθε βδομάδα μοιράζω σε μερικά σπίτια τη ρώσικη εφημερίδα. Κι από εκεί βγάζω κάτι.

Θέλω να δουλεύω, γιατί έτσι αισθάνομαι ασφαλής και ελεύθερη και κυρίως γιατί, όταν ήρθα στην Ελλάδα, δεν είχα καθόλου φίλους και βαριόμουνα και δεν ήξερα τι να κάνω. Τώρα, όμως, ύστερα από τόσο καιρό, έχω κάποιους φίλους και δουλεύω πιο λίγο.

Ο μπαμπάς δε με πιέζει. «Κάνε ό,τι θέλεις» μου λέει. Τώρα μου είπαν κάποιοι φίλοι να δουλέψω σε μπαλέτο σε ένα νυχτερινό κέντρο, αλλά ο μπαμπάς δε θέλει ούτε να το ακούσει.

Τα λεφτά που βγάζω από τη δουλειά σιγά σιγά φεύγουν. Πάνε, δηλαδή, σε σοκολάτες, σε δικά μου πράγματα και σε δανεικά που μου ζητάνε άλλα παιδιά.

Το όνειρό μου είναι να κάνω μόνη μου μια δουλειά και όχι να δουλεύω για άλλους. Θέλω πιο πολύ απ' όλα να φέρω τη μητέρα μου εδώ... Θα ήθελα να ήμουν νεράιδα για να μη δουλεύω έξω ή στο σπίτι, αλλά να έχω λεφτά.

Είμαι η Εστερίνα από την Αλβανία. Είμαι 13 χρόνων αλλά πάω σε πιο μικρή τάξη, στην Α' γυμνασίου. Είναι ο τέταρτος χρόνος που είμαι στην Ελλάδα και έχω ένα μικρό αδερφάκι. Δουλεύω στο σπίτι πολύ, δηλαδή κάνω τα πάντα, όλες τις δουλειές του σπιτιού, γιατί ο μπαμπάς γυρνάει στις 4.00 το απόγευμα και η μαμά στις 7.30. Τα κάνω όλα:καθαρίζω, ζυμώνω, μαγειρεύω, πλένω το αμάξι του μπαμπά, πλένω ρούχα, ψωνίζω στη λαϊκή – γι' αυτό αργώ στο μάθημα, στρώνω τα κρεβάτια. Παλιά, όταν μέναμε σε ένα άλλο σπίτι, δούλευα πιο πολύ. Μια φορά το μήνα, επίσης, δουλεύω με τη μαμά σ' έναν κήπο στη Βάρη, αλλά αυτή που έχει το σπίτι μου δίνει μόνο 5 ευρώ.

Δουλεύω γιατί πρέπει, γιατί δεν υπάρχει άλλος να βοηθήσει. Επίσης δουλεύω γιατί βαριέμαι, όταν δεν έχω φίλους.

Πληροφορίες από συνεντεύξεις μαθητών

